Forum voor Democratie heeft de begroting doorgenomen en ondanks dat we niet ontevreden zijn, zijn er een aantal dingen waar we ons zorgen over maken en die wil ik bij deze graag aankaarten.

We ontdekten een fout: het weerstandsvermogen; er staat een ratio van 3,3 en dat zou 3,0 moeten zijn. Daarnaast zagen we ook een dubbele boeking van de sportsubsidie van bijna 2 miljoen. Dit is volgens uw college een budget neutrale fout en het begrotingssaldo verandert niet. Beide gevallen hebben geen gigantische financiële gevolgen. Als het goed is dan… Maar dit zijn nu al 2 erkende fouten in deze begroting en dan mag je toch verwachten dat er vervolgstappen zijn genomen om na te kijken of er verder geen fouten in de begroting staan. Zijn er na het ontdekken van deze fouten bijvoorbeeld nog extra controles uitgevoerd en als dat het geval is, waarom is de uitkomst daarvan dan niet met de raad gedeeld? En als er geen extra controles zijn geweest, horen we graag waarom dan niet.

De schuldenlast van Rijswijk gaat behoorlijk omhoog. Een deel is te wijten aan een tijdelijke investeringspiek voor wegen, scholen en groen, zo wordt gesteld. Maar tijdelijk is pas tijdelijk als er ook een plan ligt om de hoogte van de schuld weer terug te dringen en dat ontbreekt helaas. Dus kan het college de volgende vragen beantwoorden: In welk jaar verwacht het college dat de langlopende schuld haar hoogste niveau bereikt en wanneer zal dit aantoonbaar dalen en waardoor? En wat is de verwachte netto schuldquote in 2027–2030 en hoe verhoudt zich dat tot uw eigen ambities en normen?

Verder hebben we schriftelijk gevraagd hoe het college de structurele tekorten gaat oplossen. Maar het antwoord was: dat komt in de volgende kadernota. Maar wanneer u nu wel aan ons als raad vraagt om keuzes te maken die structureel geld zullen kosten, en anderzijds zegt: de structurele tekorten lossen we later wel op, dan schuurt dat natuurlijk. En daarbij komen de zorgen voor de portemonnee van onze inwoners. Want helaas is vaak gebleken dat dergelijke tekorten uit hun zak worden opgelost en dat wil Forum voor Democratie absoluut voorkomen. Kan het college daarom aangeven welke besparingen er bij het opstellen van de begroting zijn onderzocht? En kunt u ons en vooral ook al onze inwoners nu, vanavond nog, toezeggen dat het oplossen van die structurele tekorten niet primair zal komen door de lasten van onze inwoners te verhogen?

Dan de investering van 3 miljoen voor verkeersveiligheids- en snelheidsremmende maatregelen voor de Sir Winston Churchilllaan. We vroegen uw college welke ongevallencijfers deze investering onderbouwen, maar kregen helaas geen antwoord. Dit antwoord willen we alsnog graag ontvangen, want 3 miljoen is nogal een bedrag om één straat verkeersveiliger te maken. En kijkend naar wat dergelijke investeringen en herinrichtingen elders in Rijswijk hebben gebracht, houden wij ons hart vast. Kijk bijvoorbeeld naar de verkeersdrempels op de kruising Lindelaan/Rembrandtkade, of de nog hogere drempel van de Delftweg, net onder de Hoornbrug. Als je daar niet schuin en

stapvoets overheen rijdt, schaaf je de onderkant van de auto en dat is niet bevorderlijk voor een voertuig, kan ik u vertellen. Vertel eens, hoeveel klachten zijn er in het afgelopen jaar binnen gekomen over dergelijke, hoge verkeersdrempels en hoe wordt er omgegaan met die klachten? En neem de Haagweg, één van de wegen waar men altijd lang vast staat sinds de herinrichting, met alle gevolgen van dien. Al met al zijn wij er dus niet gerust op dat dergelijke investeringen daadwerkelijk ten goede komen van het verkeer en voelt het alsof ook met dit college de 0 risicomaatschappij ons op de hielen zit. We hopen dat u ons het tegendeel zal bewijzen wanneer u met een concreet voorstel komt.

Dan het klimaatbeleid. We zien al goede stappen om het e.e.a. terug te dringen in dit waanzinnige beleid, maar we zien nog steeds zaken terugkomen die ons zorgen baren. Zo krijgen we in de schriftelijke beantwoording geen volledig inzicht in de kosten van het klimaatbeleid, daar de €205.000 voor klimaatadaptatie exclusief personeelskosten en kosten voor grote uitvoeringsprojecten zijn. Daarnaast werkt Rijswijk aardgasvrije wijken, een warmtenet in Rijswijk West en nieuwe afspraken over emissieloos bouwen. Maar wat betekent dit voor onze inwoners, voor de keuzevrijheid van woningeigenaren en de kosten voor lokale ondernemers? Daarbij komt dat net congestie inmiddels een financieel risico van maximaal €4 miljoen vormt, terwijl een exacte onderbouwing van dat bedrag ontbreekt. Dus hoe kunnen we zeker zijn van dit bedrag? En dit college wil geen aanvullend lokaal beleid boven op de wettelijke verplichtingen, maar we leven allen ook nog met de erfenis van voorgaande colleges. In het rapport *Kosten Klimaatbestendig Rijswijk in beeld* staat dat er al €119 tot €144 miljoen aan aanvullende investeringen wordt geraamd voor de stad tot 2050. En dat is exclusief onderhoudskosten. Dat is nogal een bedrag en ik hoor graag van dit college, welke aanpassingen doen jullie hierop, welke investeringen hebben jullie al geschrapt en volgt er nog meer? Welke investeringen hiervan zijn wettelijk verplicht en welke kwamen uit de koker van eerdere colleges en bijbehorende beleidskeuzes? En nog belangrijker: welke bedrag komt straks voor de rekening van de Rijswijkers? Forum voor Democratie wil geen nieuwe financiële verplichtingen zonder een duidelijke onderbouwing van de noodzaak en kosten. En als ik uw college mag geloven, u ook niet. Dus graag dit alles duidelijk in kaart brengen zodat we allen weten waar we aan toe zijn.

Tot slot, voorzitter willen we dit laatste nog meegeven: Forum voor Democratie Rijswijk staat voor een kleinere, dienstbare overheid die faciliteert in plaats van controleert. Een gemeente die haar inwoners vrijheid en verantwoordelijkheid geeft, in plaats van betutteling, woke-ideologie en een doorgeschoten streven naar een risicoloze samenleving. Wij staan voor ruimte voor het individu, de automobilist, de ondernemer en de vrijheid om zelf keuzes te maken. Geen AZC, geen opgelegde opvang van statushouders en geen beleid dat ondernemers onnodig belemmert.

Kortom: een gemeente die er is vóór haar inwoners, niet een gemeente die haar inwoners vertelt hoe ze moeten leven. We blijven ons hiervoor inzetten.

Tot zover mijn eerste termijn.